

РЕШЕНИЕ

№ 2384

гр. София, 12.04.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 56 състав,
в публично заседание на 16.03.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мария Ситнилска

при участието на секретаря Макрина Христова и при участието на прокурора Куман Куманов, като разгледа дело номер **11499** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по чл. 203 и сл. от Административно процесуалния кодекс (АПК) във връзка с чл. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди (ЗОДОВ).

Образувано е по исковата молба на от Я. Р. Ж. чрез пълномощник адв. Г. С. срещу Агенцията по вписванията. Предявен е осъдителен иск с правно основание чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ във връзка с чл. 28, ал. 2 от ЗТРРЮЛНЦ за заплащане на сумата от 215 лв., представляваща обезщетение за претърпени имуществени вреди, изразяващи се в заплатено адвокатско възнаграждение (200 лева) и държавна такса (15 лева), направени в производството по обжалване на отказ № 17/17.11.2020 г. на съдия по вписванията при Районен съд-Карнобат по заявление вх. № 3669/17.11.2020 г., отменен с определение № III-261027/16.12.2020 г., постановено по в.ч.гр. дело № 2788/2020 г. по описа на Бургаски окръжен съд. Претендират се и лихви за забава от датата на завеждане на исковата молба до окончателното изплащане на сумата, ведно със сторените разноски в настоящото производство съобразно приложен списък по чл. 80 от ГПК.

Ответникът - Агенцията по вписванията в депозирания по делото писмен отговор оспорва исковата претенция по основание и размер. Оспорва пасивната легитимация на Агенцията по вписвания, тъй като същата не е възложител на работа спрямо

съдиите по вписвания по смисъла на чл. 49 от Закона за задълженията и договорите. В открито съдебно заседание процесуалният представител на ответника прави възражение за недопустимост на иска на основание чл. 8 от ЗОДОВ, доколкото е налице друг ред за защита. Обосновават се доводи за неоснователност на предявения иск, тъй като вредите се претендират от направените разноски в производството пред съда, а не от отказа да се впишат определени обстоятелства. Става въпрос за охранително производство, като съгласно чл. 541 от ГПК разноските са за сметка на молителя, включително и тези пред съда. Поради това се изключва възможността за претендирането на отговорност за тяхното заплащане. Претендира се отхвърляне на иска като неоснователен и присъждане на разноски съобразно приложен списък по чл. 80 от ГПК. Прави възражение по чл.78, ал. 5 от ГПК.

Представителят на С. градска прокуратура изразява становище за основателност и доказаност на исковата молба.

Административен съд София - град, след като обсъди доводите и възраженията на страните и прецени събраните и приети по делото доказателствата по реда на чл. 235, ал. 2 от ГПК във връзка с чл. 144 от АПК, приема за установено от фактическа страна следното:

С определение за отказ № 17/17.11.2020 г. по заявление вх. № 3669/17.11.2020 г., постановено от длъжностно лице по вписванията при Агенция по вписванията (съдия по вписванията) е отказано вписване на нотариален акт № 97, т. 5, рег. № 2940, д. № 673 от 2020 г. на нотариус М. С. за прехвърляне на недвижим имот (даване вместо изпълнение). Отказът е отменен с определение № III-261027/16.12.2020 г., постановено по в.ч.гр. дело № 2788/2020 г. по описа на Бургаския окръжен съд и е указано на Агенцията по вписванията да впише заявения нотариален акт. Определението е окончателно.

Като доказателство по настоящото производство е прието за послужване ч. гр. дело № 2788/2020 г. по описа на Бургаския окръжен съд. В кориците на делото е приложено пълномощно и договор за правна защита и съдействие, сключен между Я. Р. Ж. и адв. Г. С. за изготвяне и подаване на жалба против отказ №17/17.11.2020 г. Договорено е възнаграждение в размер на 200 лева, като е посочено, че същото е дължимо по банков път. По делото е приложено и преводно нареждане за заплатено адвокатско възнаграждение и държавна такса в размер на 15 лева.

Въз основа на така установеното от фактическа страна настоящият съдебен състав обосновава следните правни изводи:

Исковата молба е ПРОЦЕСУАЛНО ДОПУСТИМА.

Приложимостта на производството по ЗОДОВ в настоящия случай е установена с определение № 52/29.10.2021 г., постановено по адм. дело № 37/2021 г. на Смесен петчленен състав на Върховния административен съд и Върховния касационен съд, поради което и преценката за допустимост и основателност на исковите претенции следва да се извърши съобразно критериите, установени в този закон.

В чл. 204 от АПК са предвидени предпоставките, при които исковите за обезщетения за вреди причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия и бездействия на административни органи и длъжностни лица са допустими за разглеждане. Съгласно ал. 1 на чл. 204 от АПК, първата предпоставка за допустимост на иска, когато се претендира, че вредите са причинени от незаконосъобразен властнически акт, е той да бъде отменен по съответния ред, т.е.

изисква се предварителното установяване по предвидения от закона ред на незаконосъобразността на акта със съответен влязъл в сила акт – решение, преди да се пристъпи към производството по чл. 203 и следващите от АПК по претендирането на вреди.

Спазена е разпоредбата на чл. 205 от АПК, съгласно която искът се предявява срещу юридическото лице, представлявано от органа, от чийто незаконосъобразен акт, действие или бездействие са причинени вредите. В случая това е Агенцията по вписванията, която е юридическо лице на бюджетна издръжка, в състава на която е длъжностното лице, издало отменения отказ.

В чл. 4 от ЗОДОВ е уреден материално правния режим на отговорността с препращане за неуредените въпроси към граждански закони (§ 1 от ЗР на ЗОДОВ). В този смисъл искът по глава XI от АПК се основава на фактическия състав на непозволеното увреждане и за да възникне право на обезщетение в хипотезата на чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, е необходимо кумулативното наличие на следните предпоставки: 1. незаконосъобразен акт /отменен по съответния ред, включително нищожен или оттеглен - чл. 204, ал. 3 от АПК/, или незаконосъобразно действие и/или бездействие на орган или длъжностно лице, при или по повод на административна дейност /което се установява от съда, пред които е предявен искът за обезщетение – чл. 204, ал. 4 от АПК/; 2. вредоносен резултат, реално настъпили за ищеца вреди /имуществени ли неимуществени/; и 3. причинна връзка между незаконосъобразния акт, действие и бездействие и настъпилия вредоносен резултат.

Съгласно чл. 4 от ЗОДОВ, Държавата дължи обезщетение за всички имуществени и неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането, независимо дали са причинени виновно от длъжностното лице. В този смисъл, тъй като отговорността на държавата се характеризира като обективна, безвиновна, вината не е елемент от фактическия състав на отговорността.

В настоящия случай претенцията за обезвреда произтича от отмяна на отказ № 17/17.11.2020 г. на съдия по вписванията при Районен съд-Карнобат по заявление вх. № 3669/17.11.2020 г. с определение № III-261027/16.12.2020 г., постановено по в.ч.гр. дело № 2788/2020 г. по описа на Бургаски окръжен съд.

В чл. 28, ал. 2 от ЗТРРЮЛНЦ изрично е предвидено, че Агенцията отговаря за вредите, причинени на физически и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на длъжностни лица по регистрацията, по реда на ЗОДОВ. Налице е акт, издаден в регистърно производството с охранителен характер - едностранно и безспорно, целящо да осигури съдебно съдействие на търговци за обявяване на подлежащи на обявяване актове, но актът, издаден в това производство, е приравнен от законодателя на административен, доколкото вредите от незаконосъобразността му се претендират по реда на чл. 1 от ЗОДОВ. Действително, отказът за обявяване на представен акт в Търговския регистър не е административна дейност и не се осъществява от административен орган в изпълнение на нормативно възложени му правомощия, но същият е приравнен на административен акт по силата на чл. 28, ал.2 от ЗТРРЮЛНЦ. Следователно, налице е първата предпоставка за реализиране на отговорността по ЗОДОВ: отменен по съответния ред акт, приравнен на административен акт.

Следващата предпоставка за възникване на правото на обезщетение в хипотезата на чл. 1 от ЗОДОВ е наличието на вредоносен резултат, реално настъпили за ищеца вреди /имуществени или неимуществени/. В случая тази предпоставка същото е

налице, доколкото имуществената сфера на ищеца се е намалила със сумата, заплатена като адвокатски хонорар и държавна такса в съдебното производство по обжалване на властническия акт. Размерът на претърпените вреди е доказан. Видно от доказателствата, приложени по ч. гр. дело № 2788/2020 г. по описа на Бургаския окръжен съд ищецът е упражнил правата си посредством упълномощен от него адвокат с нарочно пълномощно от 08.09.2020 г., за което е заплатил адвокатско възнаграждение по банков път в размер на 200 лева. Заплатена е и дължимата се държавна такса в размер на 15 лева. Така заплатеното адвокатско възнаграждение и държавна такса представляват имуществена вреда, която следва да бъде обезщетена чрез уважаване на предявения иск по чл. 1, ал. 1 от АПК. В този смисъл решение № 707 от 17.01.2019 г. по адм. д. № 9828/2018 г., III отд. на ВАС.

По отношение на третата предпоставка за възникване на правото на обезщетение в хипотезата на чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, следва да се има предвид, че причинна връзка е налице не само когато деянието причинява непосредствено вредата, а и когато създава условията, реалната възможност от увреждане и тази реална възможност е превърната в действителност по друга причина. В случая е налице именно такава връзка. Действително, съгласно чл. 25 от Закона за адвокатурата, адвокатът представлява своя клиент въз основа на писмено пълномощно, като е длъжен да защитава правата и законните интереси на клиента си по най-добрия начин. Това, че заплатеното възнаграждение почива на договорно основание /чл.40, ал.2 от ЗА/ - договор за правна защита и съдействие, който по своя характер е договор за поръчка, не разкъсва пряката причинна връзка. Договорът има за единствено свое фактическо основание консултация и процесуално представителство при обжалване на посочения отказ на Агенцията по вписванията. Ангажирането на адвокат за правна защита при обжалване му пред съда е израз на нормалната грижа на засегнатото лице за собствените му права и законни интереси, които то счита за накърнени, а възнаграждението за този адвокат е императивно дължимо на основание чл.3 б от Закона за адвокатурата, като същото следва да се уговори именно с договор. След като ищецът има право на адвокатска защита при оспорването на издаденият отказ на ответника и същевременно дължи възнаграждение за нея, което следва да се уговори в договор, както и след като е платил дължимото, то той е разходвал средствата именно, за да се защити по надлежния ред срещу незаконосъобразния отказ на ответника. Ето защо, няма как връзката между заплатения хонорар на адвоката за защита по това дело и отменения като незаконосъобразен отказ, да не е причинно-следствена. Размерът на заплатеното адвокатско възнаграждение е в минимално определения, съгласно чл. 11 от Наредба № 1 от 9.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения, поради което същият не подлежи на редуциране.

С оглед на изложеното, настоящият съдебен състав намира за основателна и доказана исковата претенция за заплащане на обезщетение за претърпени имуществени вреди от незаконосъобразен властнически акт. При този изход на спора и на основание чл. 10, ал. 3 от ЗОДОВ своевременно направеното от ищеца искане за присъждане на разноски по делото следва да бъде уважено, като ответникът бъде осъден да му заплати сумата от 310 лева, от които: 300 лева - адвокатско възнаграждение и 10 лева - държавна такса. Съгласно разпоредбата на чл. 2а от Тарифа за държавните такси, които се събират от съдилищата по ГПК, по искове за обезщетение по ЗОДОВ се събира такса от граждани в размер на 10 лева. С оглед на това, заплатената от ищеца държавна такса в размер на 50 лева, в частта ѝ за горницата над 10 лева се явява

недължимо платена, поради което и не подлежи на възстановяване по реда чл. 10, ал. 3 от ЗОДОВ.

Предвид изложеното и на основание чл. 203 и сл. от АПК във връзка с чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, Административен съд София-град, Второ отделение, 56-ти състав

Р Е Ш И:

ОСЪЖДА Агенцията по вписванията да заплати на Я. Р. Ж. обезщетение за имуществени вреди в размер на 215 (двеста и петнадесет) лева, ведно със законната лихва върху тази сума, считано от датата на завеждане на исковата молба до окончателното изплащане на сумата.

ОСЪЖДА Агенцията по вписванията да заплати на Я. Р. Ж. разноски по делото в размер на 310 (триста и десет) лева.

Решението може да бъде обжалвано пред Върховния административен съд, в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: